

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

**ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ
ДИСЕРТАЦИЈЕ**

Кандидат

Александра Петровић

Предложени наслов теме докторске дисертације¹

**Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској
периодици од 1978. године**

Предложени ментор

Проф. др Ана Коларић и др Жарка Свирчев

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 1053/1 донетом дана 26. 5. 2025. Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је, уз сагласност предложених чланова, Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације докторанда Александре Петровић под насловом „Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодици од 1978. године”.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Јелена Милинковић

Звање: Виша научна сарадница

Ужа научна област: Наука о књижевности

Датум избора у звање: 20. 3. 2023.

Установа на којој је запослен: Институт за књижевност и уметност, Београд

¹ Ако се наслов који предлаже Комисија разликује од радног наслова који је навео докторанд у Пријави, навести и радни наслов, а у одељку **4.1. Формулација наслова теме** образложити разлоге због којих је измењен.

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Катарина Лончаревић

Звање: ванредна професорка

Ужа научна област: студије рода

Датум избора у звање: 12. 7. 2022.

Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Жељка Јанковић

Звање: доценткиња

Ужа научна област: романистика

Датум избора у звање: 26. 1. 2021.

Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Филолошки факултет

4. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Кликните да бисте почели унос текста.**

Звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Ужа научна област: Кликните да бисте почели унос текста.

Датум избора у звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Установа на којој је запослен: Кликните да бисте почели унос текста.

5. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: **Кликните да бисте почели унос текста.**

Звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Ужа научна област: Кликните да бисте почели унос текста.

Датум избора у звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Установа на којој је запослен: Кликните да бисте почели унос текста.

II ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Александра Петровић је рођена 1997. године у Гњилану. Дипломирала је српску књижевност и језик са компаратистиком на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2021. године с просеком 9,54. Мастер студије завршила је на истом факултету 2022. године с просеком 10,00, одбравивши рад с темом „Откривање света мајки: мајчинство у романима и поезији Тање Ступар Трифуновић”. На Филолошком факултету је усписала докторске академске студије 2022. године, а 2024. положила све испите с просечном оценом 10,00. Од марта 2023. године запослена је као истраживачица приправница на одељењу „Периодика у историји српске књижевности и културе” на Институту за књижевност и уметност у Београду. Области интересовања: женска књижевност, феминистичка теорија и критика, студије периодике.

2.2. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Петровић, А. (2021). „Нова јеванђеља и отпор репресији: *Мајстор и Маргарита* М. Булгакова, *Време чуда* Б. Пекића и *Јеванђеље по Исусу Христу* Ж. Сарамага”. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима* 16, 253–269.
<http://dirikum.org.rs/864/>

2. Петровић, А. (2023). „Портрет интелектуалца: феминистички часопис *Женски покрет* (1920–1938) о српским критичарима и писцима”. *Serbian Studies Research* 14 (1), 139–158. <http://dirikum.org.rs/1120/>

3. Петровић, А. (2024). „Мајчинско присуство као шанса за постојање у романима Биљане Јовановић *Пада Авала* и *Пси и остали*”. У: Анђелковић, М., Секулић, М. (уред.) (2024). *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са XV научног скупа младих филолога Србије, одржаног 1. априла 2023. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу*. Књ. 2. (стр. 255–266). Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет. <http://dirikum.org.rs/1233/>

4. Петровић, А. (2024). „О култури насиља и женском искуству: проза и поезија Тање Ступар Трифуновић”. *Antropologija* 24 (1), 97–121. <https://www.antropologija.com/index.php/an/issue/view/47>

5. Petrović, A. (2024). „Dramski kontrapunkt Biljane Jovanović”. U: Crnjanski, N. (ured.) (2024). *Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova* (str. 271–284). Novi Sad: Akademija umetnosti. https://doi.org/10.18485/uns_arsfid.2024.ch16

6. Petrović, A. (2024). „August Cesarec i Zofka Kveder: argumenti za revoluciju i protiv nje”. *Up&Underground* (45–46), 74–81. <http://dirikum.org.rs/1359/>

Прикази

Петровић, А. (2024). „Домети добротворног деловања: о раду Материнског удружења (1904–1941)” (Јасмина В. Милановић, *Материнско удружење*, Београд: Институт за савремену историју: Еволута, 2023). *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе* 14 (14): 277–283. <https://journal.knjizenstvo.rs/index.php/knjizenstvo/article/view/468>

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Име и презиме ментора: Ана Коларић

Звање: ванредна професорка

Датум избора у звање: 30. 11. 2021.

Установа на којој је запослен: Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Ужа област научно-истраживачког рада: Наука о књижевности

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације (најмање пет радова):

1.	Ana Kolarić , <i>Periodika u feminističkoj učionici. Časopis Ženski pokret (1920–1938) i studije književnosti</i> (Београд: Фабрика књига, 2021).
2.	Ана Коларић , „Женска и феминистичка периодика у настави књижевности: теорија и пракса“, <i>Гласник Етнографског института САНУ</i> , изд. 68, бр. 2 (2020), стр. 319-337.
3.	Ana Kolarić , „Uređivačke politike u feminističkim akademskim časopisima“, u Biljana Dojčinović i Ana Kolarić, ur., <i>Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im</i> (Београд: Филолошки факултет, 2018), стр. 24-40.

4.	Ana Kolarić , „Feministička pedagogija i studije književnosti“, u Adriana Zaharijević, Katarina Lončarević, ur., <i>Feministička teorija je za sve</i> (Beograd: FPN, IFDT, 2018), str. 57-76.
5.	Ana Kolarić , <i>Rod, modernost i emancipacija. Uredničke politike u časopisima Žena (1911–1914) i The Freewoman (1911–1912)</i> (Beograd: Fabrika knjiga, 2017).

Име и презиме ментора: Жарка Свирчев

Звање: виша научна сарадница

Датум избора у звање: 29. 6. 2022.

Установа на којој је запослен: Институт за књижевност и уметност, Београд

Ужа област научно-истраживачког рада: Наука о књижевности

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације (најмање пет радова):

1.	Svirčev, Žarka (2024). „Feministički diskurs neoavangardnih tekstova Judite Šalgo“. U: <i>Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova / The Identity of Female Artist in Serbian Modern Art: collection of papers</i> (ured. Nataša Crnjanski), 165– 179. Novi Sad: Akademija umetnosti.
2.	Свирчев, Жарка (2022). „Феминистичке студије периодике и авангарда“. Књижевна историја 54 (177): 145–166. https://doi.org/10.18485/kis.2022.54.177.6
3.	Свирчев, Жарка (2021). „Уреднице авангардних часописа“. <i>Књижевна историја</i> 53 (175): 105–129. https://knjizevnaistorija.rs/index.php/home/article/view/252/201
4.	Svirčev, Žarka (2020). „Centar za ženske studije između dva svetska rata“. U: <i>Načelnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society</i> (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 301–308. Beograd: Etnografski institut SANU. https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву
5.	Свирчев, Жарка (2018). <i>Авангардисткиње. Оглед о српској (женској) авангардној књижевности</i> . Београд: Институт за књижевност и уметност.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ ТЕМЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

4.1. ФОРМУЛАЦИЈА НАСЛОВА ТЕМЕ

Комисија закључује да је назив тезе „Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодици од 1978. године“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

4.2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет докторске дисертације *Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодици од 1978. године* јесте институционализација феминистичког знања и развој феминистичког проучавања књижевности у периодици у (пост)југословенском контексту од 1978. године до краја друге деценије 21. века. У овој дисертацији разматраће се стручна, научна и књижевна периодика 1) у којој је повремено објављивана феминистичка теорија и критика, 2) која је у потпуности посвећена феминистичкој теорији и критици и 3) у којој излазе књижевни прилози у којима је очигледна феминистичка перспектива или се из те перспективе могу тумачити.

Фокус истраживања биће на испитивању рецепције феминистичке теорије и критике, као и на стварању локалних знања у овим областима у изабраној периодици. Феминистичка теорија се схвата као стратегија критичког читања којим се разоткривају облици мизогиније у (патријархалним) дискурсима.

Циљ истраживања јесте систематско праћење и анализирање процеса рецепције, артикулације и обликовања феминистичког теоријског и критичког дискурса у периодици у (пост)југословенском контексту од 1978. до краја друге деценије 21. века. Поред тога, циљ је и да се истражи како се све тумачила књижевност у оквиру феминистичке парадигме у овим часописима.

Комисија закључује да су предложени предмет и циљ истраживања својом сложеностју, релевантношћу и актуелношћу испунили захтеве докторске дисертације.

4.3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ

1) Истраживање полази од претпоставке да период од 1978. до завршетка друге деценије 21. века обухвата континуирани процес утемељења феминистичке теорије и критике, чије етапе и трансформације рефлектује и обликује периодика.

2) Развој, карактер и статус феминистичке теорије и критике у (пост)југословенском контексту може се пратити и испитати управо путем детаљног истраживања периодике. Проучавање периодике омогућава да се у синхроној и дијахроној равни детаљно и прецизно прати најшири спектар феномена који се односе на развој феминистичке теорије и критике, као и шира мрежа актера који су у овом процесу учествовали.

3) Од 1980-их година феминистички приступи (женској) књижевности развијају се у правцу систематског и научно утемељеног проучавања.

4.4. МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

У обзир ће бити узета досадашња проучавања у оквиру феминистичких студија периодике која су понудила вредна сазнања и закључке о женској култури и књижевности, производњи феминистичког знања, историји феминизма, те феминистичкој (књижевној) критици (Бараћ 2005; Пековић 2015; Kolarić 2017; Svirčev 2018; Свирчев 2021; Kolarić 2021; Милинковић 2022; Simić 2024). Попут ауторки ових и сличних истраживања, и Александра Петровић ће се у свом истраживању ослонити на термилошку и концептуалну апаратуру студија периодике, феминистичке теорије и студија рода, док ће фокус на теорији рецепције и теорији превођења представљати својеврсну новину у овом типу истраживања у домаћој научној заједници.

4.5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Истраживање ће настојати да идентификује и опише етапе, преломне моменте и специфичности процеса усвајања и утемељења феминистичког знања у (пост)југословенском контексту. Очекује се да истраживање изложи детаљне увиде у развојне линије феминистичког проучавања књижевности кроз изабрани периодички корпус. Резултат истраживања требало би да буду и јасно детектоване тенденције, методолошки правци и истраживачке теме у феминистичком изучавању књижевности. Такође, очекује се да дисертација осветли трансформацију коју су донели академски приступи у области проучавања књижевности из феминистичке перспективе, али и да потврди претпоставку о постојању константи које повезују поменуте приступе с ранијим феминистичким читањима књижевности.

Систематично праћење наведених процеса у компаративном (пост)југословенском контексту, као и истраживање непроучене или недовољно проучене грађе чији ће се научно-

истраживачки потенцијал тиме отворити за будућа истраживања, треба да научно допринесу постојећим знањима у овој области.

4.6. ПРЕЛИМИНАРНИ СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ

Извори

Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture. Beograd: Fakultet političkih nauka.

Gledišta: časopis Beogradskog univerziteta. Beograd: Beogradski univerzitet, Narodna omladina Srbije, Savez studenata, 1960–1999.

Градина: часопис за књижевност, уметност и друштвена питања. Ниш: Културно-просветна заједница Општине, 1966.

Delo: književni mesečni časopis. Beograd: Nolit, 1955–1992.

Delta: revija za ženske studije in feministično teorijo. Ljubljana: Društvo za kulturološke raziskave, 1995–2007.

Žena. Zagreb: Glavni odbor Saveza ženskih društava Hrvatske, 1957–1992.

Ženske studije: časopis za feminističku teoriju. Beograd: Centar za ženske studije, 1995–2002.

Идентитети: списание за политика, род и култура = Identities: journal for Politics, Gender and Culture. Скопје: Истражувачки центар за родови студии: Институт Евро-Балкан, 2001–2011, и Институтот за општествени и хуманистички науки, 2013.

Izraz: časopis za književnu i umjetničku kritiku. Sarajevo: Svjetlost, 1957–1992.

Књижевност: месечни часопис. Београд: Просвета, 1947.

Књиженство: часопис за студии књижевности, рода и културе. Београд: Филолошки факултет; Ниш: Филозофски факултет, 2011.

Marksizam u svetu: časopis prevoda iz strane periodike i knjiga. Beograd: Komunist, 1974–1989.

Patchwork: časopis za ženske studije. Sarajevo: „Žene ženama”, 2003–2005, i Centar za interdisciplinarne postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu, 2013.

ProFemina: časopis za žensku književnost i kulturu. Beograd: Radio B92, 1995–2011.

Razlika / Différance: časopis za kritiku i umjetnost kritike. Tuzla: Filozofski fakultet, 2001.

Republika: časopis za književnost, umjetnost i javni život. Zagreb: Nakladni zavod Hrvatske, 1945.

Sarajevske sveske. Sarajevo: Media centar, 2002.

Treća: časopis Centra za ženske studije. Zagreb: Centar za ženske studije, 1998.

Секундарна литература

Алкан, Ајтен et al. (2007). „Проблемите со интердисциплинарниот карактер на женските/родовите студии: Примерите со Република Чешка, Македонија и Турција”. *Идентитети* 6 (1): 11–67. <https://doi.org/10.51151/identities.v6i1.200>

- Бараћ, Станислава (2015). *Феминистичка контрајавност. Жанр женског портрета у српској периодици 1920–1941*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Илић, Ивана Степановић и Наталија Панић (2022). „Сећање на професорку Веру Смиљанић (1923–2021). Доајен развојне психологије”. *Психолошке новине* XLIV (452): 8. <https://www.dps.org.rs/psiholoske-novine/>
- Јанковић, Жељка. (2019). *Пристап делу госпође Де Лафајет из угла женских студија*. Докторска дисертација, Филолошки факултет Универзитета у Београду. <https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/17523>
- Коларић, Ана (2020). „Женска и феминистичка периодика у настави књижевности: теорија и пракса”. *Гласник Етнографског института САНУ* 68 (2): 319–337.
- Милинковић, Јелена (2021). „Феминистичке студије периодике: од хеуристике до интерпретације и евалуације”. *Гласник Етнографског института САНУ* 69 (2): 323–343. <https://www.ei.sanu.ac.rs/index.php/gei/article/view/972>
- Милинковић, Јелена и Жарка Свирчев (2021) (уред.). *Женски покрет: зборник радова*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Милинковић, Јелена (2022). *Женска књижевност и периодика. Мисао (1919–1937) у контексту феминистичких часописа*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Пековић, Слободанка (2010). *Књижевност у функцији принуде: часопис као фактор преобликовања књижевног текста и жанра*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Пековић, Слободанка (2015). *Часописи по мери достојанственог женскиња: женски часописи у Србији на почетку 20. века*. Нови Сад: Матица српска; Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Пековић, Слободанка (2023). „Прошло је време нечујности”. Разговор водиле Ана Коларић и Станислава Бараћ. *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе* 6 (6). <https://journal.knjizenstvo.rs/index.php/knjizenstvo/article/view/232>
- Перишић, Игор (2017). *Женски портрети: Прилози за историју српске књижевне теорије и критике (ауторке рођене у периоду 1961–1970)*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Свирчев, Жарка (2018). *Авангардисткиње. Оглед о српској (женској) авангардној књижевности*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Свирчев, Жарка (2021). „Уреднице авангардних часописа”. *Књижевна историја* 53 (175): 105–129. <https://knjizevnaistorija.rs/index.php/home/article/view/252/201>
- Свирчев, Жарка (2022). „Феминистичке студије периодике и авангарда”. *Књижевна историја* 54 (177): 145–166. <https://doi.org/10.18485/kis.2022.54.177.6>
- Симић, Зорана (2024). *Уреднице женске/феминистичке периодике у Краљевини СХС/Југославији: биографски, књижевноисторијски и типолошки аспект*. Докторска дисертација, Филолошки факултет.

- Antić Gaber, Milica (2017). "Mapping Women's and Gender Studies in the Academic Field in Slovenia". *CEPS Journal* 7 (2): 9–27. https://www.pedocs.de/frontdoor.php?source_opus=14593
- Barać, Stanislava (2018). „Feminističke sveske (1994–1999): između ženskog iskustva i feminističkog znanja”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 80–103. Beograd: Filološki fakultet.
- Barać, Stanislava (2020). „Feminističke studije periodike u Institutu za književnost i umetnost”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 283–291. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Barada, Valerija et. al (2003). *Institucionalizacija ženskih studija u Hrvatskoj: akcijsko istraživanje*. Zagreb: Centar za ženske studije. <https://zenstud.hr/library/institucionalizacija-zenskih-studija-u-hrvatskoj-akcijsko-istrzivanje/>
- Barry, Peter (2009)³. *Beggining Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory*. Manchester & New York: Manchester University Press.
- Batričević Nikčević, Aleksandra (2015). „Feministička književna teorija i kritika na prijelazu u novi vijek”. U: *Književnost: istorija, teorija i tritika – kraj XX i perspective početka XXI vijeka* (ured Đorđe Borozan), 41–53. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. <https://canupub.me/clanci/feministicka-knjizevna-teorija-i-kritika-na-prijelazu-u-novi-vijek/>
- Boxer, Marilyn (1998). *When Women Ask the Questions: Creating Women's Studies in America*. Baltimore, MD: The Johns Hopkins University Press.
- Braidotti, Rosi & Annabel van Baren (2005) (eds.). *The Making of European Women's Studies. Vol. VI: A Work in Progress Report on Curriculum Development and Related Issues in Gender Education and Research*. Utrecht: ATHENA.
- Braun, Virginia & Victoria Clarke (2006). "Using thematic analysis in psychology". *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77–101. https://www.researchgate.net/publication/235356393_Using_thematic_analysis_in_psychology
- Dakić, Mirela (2023a). *Udio avangarde u feminističkoj teoriji*. Doktorska disertacija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <https://dr.nsk.hr/islandora/object/ffzg%3A7443>
- Dakić, Mirela (2023b). „Tko nasljeđuje žensko pismo? O domaćoj recepciji francuske feminističke teorije”. *Umjetnost riječi* 67 (1): 59–81. <https://hrcak.srce.hr/306860>
- David, Miriam E. (2016). *Feminism, Gender and Universities: Politics, Passion and Pedagogies*. Abingdon & New York: Routledge.
- Dojčinović Nešić, Biljana (1993). *Ginokritika: rod i proučavanje književnosti koju su pisale žene*. Beograd: Književno društvo „Sveti Sava”.

- Dojčinović Nešić, Biljana (1996). *Odabrana bibliografija radova iz feminističke teorije/ženskih studija 1974–1996* (Ženske studije – posebno izdanje). Beograd: Centar za ženske studije.
- Dojčinović, Biljana (2018). „Prihvatanje razlika: feministička kritika u Srbiji u postsocijalističkom periodu”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 14–23. Beograd: Filološki fakultet.
- Dojčinović, Biljana i Ana Kolarić (2018) (ured.). *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im*. Beograd: Filološki fakultet.
- Drakulić Ilić, Slavenka (1984). *Smrtni grijesi feminizma: ogledi o mudologiji*. Zagreb: Znanje.
- Dugandžić Živanović, Danijela (2011). „Fragmenti ženskih sjećanja 1978. i danas”. *ProFemina* specijalni broj (leto/jesen): 125–145.
- Duhaček, Daša. (1998). “State of the Art: The Belgrade Women’s Studies Centre”. In: *European Journal of Women’s Studies* 5 (3/4): 489–497.
- Đurić, Dubravka (2009). *Poezija, teorija, rod – moderne i postmoderne američke pesnikinje*. Beograd: Orion Art.
- Đurić, Dubravka (2011). „Feministički i ženski časopisi u postjugoslovenskim kulturama”. *ProFemina* specijalni broj (leto/jesen): 263–282.
- Eagleton, Mary (2003) (ed.). *A Concise Companion to Feminist Theory*. Oxford; Malden, MA : Blackwell Publishing.
- Eagleton, Mary (2011) (ed.). *Feminist Literary Theory: A Reader*. Malden, Mass.: Wiley-Blackwell.
- Fairclough, Norman (2003). *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London; New York: Routledge.
- Farrington, Jean & Cristine C. Rom (1979). “Feminist Periodicals”. *Serials Review* 5 (4): 13–24.
- Felski, Rita (1989). *Beyond Feminist Aesthetics: Feminist Literature and Social Change*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Ginsberg, Alice E. (2008) (ed.). *The Evolution of American Women’s Studies: Reflections on Triumphs, Controversies, and Change*. New York: Palgrave Macmillan.
- Gross, Elizabeth (1987). “Conclusion: What is feminist theory?”, 190–204. In: *Feminist Challenges. Social and Political Theory* (eds. Carole Pateman & Elizabeth Gross). Boston: Northeastern University Press.
- hooks, bell (1984). *Feminist Theory: From Margin to Center*. Cambridge, MA: South End Press.
- Howe, Florence (1976). “Feminism and the Study of Literature”. *The Radical Teacher* (3): 3–11.
- Ivančević, Tamara (2024) (ured.). *O konferenciji „Drug-ca žena”. Neprekidno preplitanje glasova prethodnica i savremenica*. Beograd: BeFem. <https://www.befem.org/publikacije/>
- Izmirlija, Midhat i Amila Ždralović (2019). „Feministička teorija, nauka i istraživanja u Bosni i Hercegovini”. U: *Rodna ravnopravnost: Teorija, pravo, politike. Uvod u rodne studije za studentice i studente društvenih nauka u BiH*, 57–68. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar.

- Jaus, Hans Robert (1978). *Estetika recepcije* (prev. Drinka Gojković). Beograd: Nolit.
- Klanjac, Ana (2015). „Online feminizam: Feministički internetski portali kao platforma za aktivizam”. *Treća XVII* (1–2): 145–166.
- Kolarić, Ana (2017). *Rod, modernost i emancipacija. Uredničke politike u časopisima Žena (1911–1914) i The Freewoman (1911–1912)*. Beograd: Fabrika knjiga.
- Kolarić, Ana (2018). „Feministička pedagogija i studije književnosti”. U: *Feministička teorija je za sve* (ured. Adriana Zaharijević i Katarina Lončarević), 57–76. Beograd: FPN, IFDT.
- Kolarić, Ana (2018). „Uređivačke politike u feminističkim akademskim časopisima”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 24–40. Beograd: Filološki fakultet.
- Kolarić, Ana (2020). „Feminističko znanje i pedagogija: ženska i feministička periodika u nastavi”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 309–316. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Kolarić, Ana (2021). *Periodika u feminističkoj učionici. Časopis „Ženski pokret” (1920–1938) i studije književnosti*. Beograd: Fabrika knjiga.
- Kolodny, Annette (1975). “Some Notes on Defining a ‘Feminist Literary Criticism’”. *Critical Inquiry* 1(1): 75–92.
- Kolodny, Annette (1976). “The Feminist as Literary Critic”. *Critical Inquiry* 2 (4): 821–832.
- Lalatović, Jelena (2017). „Ženski aktivizam i žensko stvaralaštvo – strategije preživljavanja u romanu *Ravnoteža* Svetlane Slapšak i časopisu *ProFemina*”. *Knjiženstvo* 7 (7): bez paginacije. <https://doi.org/10.18485/knjiz.2017.7.7.8>
- Lalatović, Jelena (2018). „Književna kritika u *ProFemini* (1994–1999): portret feminističke avangarde”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 263–279. Beograd: Filološki fakultet.
- Lalatović, Jelena (2023). *Tako se kalio čelik. Omladinska štampa i borba za slobodni univerzitet 1937–1968*. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Lazar, Michelle M. (2005) (ed.). *Feminist Critical Discourse Analysis: Gender, Power and Ideology in Discourse*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan.
- Lazičić, Goran (2022). „Književna kritika u časopisu *Žena danas*”. U: *Časopis „Žena danas” (1936–1940): prosvećivanje za revoluciju* (ured. Stanislava Barać), 297–308. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Lončarević, Katarina (2018). „Stvaranje prostora za feminističku teoriju u naučnoj periodici u Srbiji: časopisi *Ženske studije* i *Genero*”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 185–205. Beograd: Filološki fakultet.

- Lončarević, Katarina (2020). „Feminističko znanje u visokoškolskom obrazovanju i naučnoj periodici”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 317–329. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Lončarević, Katarina (2022). *Pobuna potčinjenih žena: uvod u feminističke epistemologije*. Beograd: Centar za studije roda i politike Fakulteta političkih nauka Univerziteta.
- Lukić, Jasmina (2018). „Ženske/rodne studije i problemi disciplinizacije: uloga časopisa”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 143–163. Beograd: Filološki fakultet.
- Lóránd, Zsófia (2014). *“Learning a Feminist Language”: The Intellectual History of Feminism in Yugoslavia in the 1970s and 1980s*. Doktorska disertacija, Centralnoevropski univerzitet u Budimpešti.
- Mandić, Igor (1984). *Što, zapravo, hoće te žene? Katakliizma feminizma*. Zagreb: Znanje.
- McMahon, Darrin M. & Samuel Moyn (2014) (eds.). *Rethinking Modern European Intellectual History*. Oxford; New York: Oxford University Press.
- Milinković, Jelena (2017). „ProFemina: interkulturalizam i jugoslovenski feminizmi”. U: *Hrvatsko-srpski/srpsko-hrvatski interkulturalizam danas: zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Desničini susreti 2016*. (ured. Drago Roksandić), 127–138. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Milinković, Jelena (2018). „’ProFemina’, feminističke kontrajavnosti i književna prošlost”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 281–311. Beograd: Filološki fakultet.
- Milinković, Jelena (2021). „Feministička književna kritika u Ženskom pokretu”. U: *Ženski pokret (1920–1938): zbornik radova* (ured. Jelena Milinković i Žarka Svirčev), 457–480. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Millett, Kate (1970). *Sexual Politics*. Urbana & Chicago: University of Illinois Press.
- Mitić, Petra (2017). *Zašto feminizam? Feministička teorija i problem identiteta u sklopu kritičkih paradigmi savremenog doba*. Beograd: Karpos.
- Mitrović, Marijana (2011). “Genealogy of the Conferences on Women’s Writing at the Inter University Center (Dubrovnik) from 1986 to 1990”. *ProFemina* specijalni broj (leto/jesen): 157–165.
- Moi, Toril (1985). *Sexual/textual politics: feminist literary theory*. New York and London: Methuen.
- Moi, Toril (1989). “Feminist, Female, Feminine”. In: *The Feminist Reader: Essays in Gender and the Politics of Literary Criticism* (eds. Catherine Belsey & Jane Moore), 117–132. New York: Basil Blackwell.
- Ograjšek Gorenjak, Ida (2014). *Opasne iluzije. Rodni stereotipi u međuratnoj Jugoslaviji*. Zagreb: Srednja Europa.

- Omeragić, Merima (2022). „Pregled feminističkih istraživanja književnosti u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji”. *Zbornik Matice srpske za slavistiku* (102): 387–410.
- Papić, Žarana (1989). *Sociologija i feminizam*. Beograd, Istraživačko-izdavački centar SSO Srbije.
- Papić, Žarana i Lydia Sklevicky (2003) (prir.). *Antropologija žene*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Parker, Alice A. & Elizabeth A. Messe (1992) (eds.). *Feminist Critical Negotiations*. Amsterdam: John Benjamin Publications Company.
- Pešut, Jasminka (1998). *Ženska perspektiva – odabrana bibliografija*. Radovi autorica od 1968–1997. Zagreb: Centar za ženske studije.
- Petričević, Paula (2011). „Potemkinova sela – neke posebnosti institucionalizacije studija roda u Crnoj Gori”. *ProFemina* specijalni broj (zima/proleće): 57–65.
- Popović Perišić, Nada (1988). *Literatura kao zavodjenje*. Beograd: Prosveta.
- Popović, Dragana i Daša Duhaček (2009). „Od Ciriškog kruga do studija roda: rodna ravnopravnost i visoko obrazovanje u Srbiji”. *Godišnjak Fakulteta političkih nauka* (3): 681–693. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275489>
- Potkonjak et al. (2008). „Između politike pokreta i politike znanja: feminizam i ženski/rodni studiji u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji”. *Studia ethnologica Croatica* 20 (1): 57–96. <https://hrcak.srce.hr/29457>
- Reiter, Rayna R. (1975) (ed.). *Toward an Anthropology of Women*. New York: Monthly Review Press.
- Rogers, Rebecca (2011)² (ed.). *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New York: Routledge.
- Rosen, Robyn L. (2003). *Women's Studies in the Academy: Origins and Impact*. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Prentice Hall.
- Simon, Sherry (1996). *Gender in Translation: Cultural Identity and the Politics of Transmission*. London: Routledge.
- Skinner, Quentin (1969). “Meaning and Understanding in the History of Ideas”. *History and Theory* 8 (1): 3–53.
- Sklevicky, Lydia (1982). „Ženske studije u osamdesetim godinama”. *Revija za sociologiju* 12 (1/4): 157–162. <https://hrcak.srce.hr/file/229856>
- Sklevicky, Lydia (1996). *Konji, žene, ratovi*. Zagreb: Ženska infoteka.
- Stacey, Judith (2000). “Is Academic Feminism an Oxymoron?”. *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 25 (4): 1189–1194. <https://doi.org/10.1086/495543>
- Svetlana, Slapšak (2022). „Ženska književnost, žensko pismo i ženske studije”. *Novi izraz* (85/86): 75–85. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1055584>
- Svirčev, Žarka (2009). „Ginokritika i metodika nastave književnosti”. *Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 13: 153–168. <https://generojournal.org/genero-13-2009-sr.html>

- Svirčev, Žarka (2020). „Centar za ženske studije između dva svetska rata”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 301–308. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Svirčev, Žarka (2024). „Feministički diskurs neoavangardnih tekstova Judite Šalgo”. U: *Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova / The Identity of Female Artist in Serbian Modern Art: collection of papers* (ured. Nataša Crnjanski), 165– 179. Novi Sad: Akademija umetnosti.
- Šiljak, Zilka Spahić (2019). *Sociologija roda – feministička kritika*. Sarajevo: TPO fondacija.
- Todorić Milićević, Teodora (2019). „Od ulice do učionice: feministički aktivizam i teorija u Srbiji u 1990-im i 2000-im”. *Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* (23): 197–216. <https://doi.org/10.18485/genero.2019.23.1.9>
- Tymoczko, Maria (2010) (ed.). *Translation, Resistance, Activism*. Amherst: University of Massachusetts Press.
- Uskoković, Vuk i Mina Damjanović (2021). *Analiza LGBTIQ tematike u udžbenicima na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore i Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu*. Beograd: Labris. <https://lgbtprogres.me/publikacije/analiza-lgbtq-tematike-u-udzbenicima-na-fpn-univerziteta-crne-gore-i-fpn-univerziteta-u-beogradu/>
- Van Dijk, Teun A. (2008). *Discourse and Power*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan.
- Venuti, Lawrence (2008)². *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London and New York: Routledge.
- Verginella, Marta & Irena Selišnik (2018). “Vidnost in nevidnost žensk zgodovina žensk in študije spolov v Sloveniji”. *Javnost – The Public* 25 (1): S1–S17. <https://doi.org/10.1080/13183222.2018.1554308>
- Vujadinović, Dragica i Zorana Antonijević (2019). *Rodna ravnopravnost u visokom obrazovanju: koncepti, prakse i izazovi*. Novi Sad: Akademska knjiga.
- Zaharijević, Adriana (2008) (prir.). *Neko je rekao feminizam?: kako je feminizam uticao na žene XXI veka*. Beograd: Heinrich Böll Stiftung, Regionalna kancelarija za Jugoistočnu Evropu.
- Zaharijević, Adriana (2017). „The Strange Case of Yugoslav Feminism: Feminism and Socialism in ‘the East’”. *The Cultural Life of Capitalism in Yugoslavia* 1 (2): 135–157.

V ZAKЉUČAK O OCENI NAUČNE ZASNOVANOSTI TEME

Увидом у биографију и библиографију Комисија констатује да кандидат **мастер Александра Петровић** испуњава све услове за израду докторске дисертације, што је показала и на усменој одбрани теме одржаној дана 15. 7. 2025. пред Комисијом за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Комисија констатује да **др Ана Коларић, ванредна професорка и др Жарка Свирчев, виша научна сарадница** испуњавају услове предвиђене Стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија и сагласне су да за предложену тему буду менторке.

На основу свега наведеног о предмету, хипотезама, постављеним циљевима, методу рада и очекиваним резултатима, Комисија констатује да је предложена тема **„Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодици од 1978. године“** својом сложености, актуелношћу и значајем за научну област којој припада пододна за израду докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе одлуку о прихватању позитивног Извештаја о оцени научне заснованости теме **„Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодици од 1978. године“**, коју је предложио кандидат **мастер Александра Петровић**, да за менторке именује **др Ана Коларић и др Жарку Свирчев** и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Јелена Милинковић
председник Комисије

2. _____
др Катарина Лончаревић
члан Комисије

3. _____
др Жељка Јанковић
члан Комисије

4. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
члан Комисије

5. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
члан Комисије